

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

DIRECTOR DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PROPIETARI AGRICULTOR

COL·LABORADORS

Srs. Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya
 Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona
 Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar
 Estacions Enològiques de Catalunya
 Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agricultors

SECRETARI: JOSEP M.^a DE CUADRAS

SUMARI

Poda llarga i poda curta (continuació), per *Josep M.ª Valls*. — El segur del bestiar de treball agrícola, per *Josep M.ª Rendé*. — Les idees d'En Cambó i la ramaderia, per *M. Rossell i Vilà*. — La lleteria cooperativa de l'«Haut-Var» (acabament), per *G. Battanchon*. — L'ametller a Mallorca, per *Joan Salom*. — Informació. — Consultori. — Els mercats de Catalunya.

FORA TEXT

L'Art en l'Agricultura: Cà'n Cabanyes (Argenton)

SUMARI PEL NOMBRE VINENT

La qüestió de les subsistències, per *Josep M.ª Valls*. — Mecànica aplicada, per *C. Pi i Suñer*. — L'ametller a Mallorca (continuació), per *Joan Salom*. — La poda del presseguer, per *V. Nubiola*. — Malalties de les plantes. — Informació. — Consultori. — Els mercats de Catalunya.

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

JOAN PONS VIDAL

Productes "PEÑARROYA"

Sulfat de coure

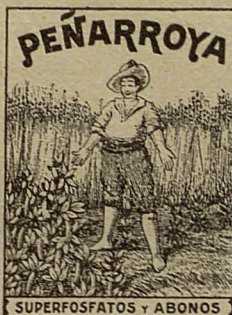
garantit amb una puresa
de 98/99 %.

Sulfat d'amoníac

Sulfat de ferro

Sulfat de potassa

Superfosfats

Nitrat de sosa

Sofres

Adobs compostos

De venda en els dipò-
sits, sucursals i prin-
cipals magatzems
d'Adobs.

Dipòsit central per a Catalunya:

Escudellers, 89, i Gignàs, 2. Telèfon A. 5040 : BARCELONA

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

Fertilitzador Radiactiu H. B. C.

que és un poderós estimulante
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACIU H. B. C., Bruch,
núm. 42 : Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fòra: **Pessetes 9** Número solt: **Pessetes 0'30**

Poda llarga i poda curta

II

És un fet indiscutible que, en certes varietats i en moltes circumstàncies, la poda llarga ens dóna un fort augment de producció. Un augment de producció pot representar la prosperitat d'una finca; un augment de producció abarateix el preu de cost, i, per tant, col·loca el productor en circumstàncies favorables per a la lluita econòmica, que és tant més favorable com més grossa sigui la diferència entre el preu que ens costen els productes i el preu a què es venen. Si per una acurada organització es procurava vendre a bon preu; si anant de dret cap a mercantilitzar l'agricultura s'obtenien millors beneficis, més grossos seran encara quan alhora l'agricultor sàpiga fer-los barats, sàpiga produir a baix preu.

Desgraciadament, una de les moltes coses que falten a la nostra agricultura és organització. Als pagesos hi ha qui els ha fet creure que anant sols anirien millor; amb mires interessades, i a voltes fins amb aires de protecció, s'ha procurat arrelar en el cor de la pagesia la més accentuada individualitat. Si l'agricultura havia de continuar com fins avui, l'argument cabdal de la poda llarga, o sigui el perill de la superproducció, podria ésser una trista realitat. Però jo pregunto: Pot l'agricultura continuar com fins ara?

En una agricultura organitzada, una superproducció no representa el perill que suposa per a una de tan desorganitzada com la nostra. Els països que tenen estadístiques (però no com les que tenim aquí, que valdria més que no hi fossin, per falses, capcioses i retardades) troben en elles una guia: els pobles presenten al Govern solucions, i greus conflictes de fortes produccions agrícoles o industrials han trobat llur solució.

Si la vinya es fes produir arreu on la vinya viu; si la vinya es fes produir amb tota la seva força, forçosament sobraria vi. És plantejar un problema erròniament col·locar-lo en aquests termes.

Si un agricultor fa 100, 1,000 cargues de vi, la solució fóra fer les mateixes 100, 1,000 cargues amb la *meitat* de la terra, amb una *tercera* o una *quarta part*. Sense tenir en compte que restaria la mei-

tat, dues terceres o tres quartes parts de la terra, que es podrien destinar a altres conreus produint un nou benefici, per la multiplicitat de conreus s'asseguraria la collita normal, no es veurién tants pobles com ara, on l'única collita és la del vi: perdre's aquesta significa la més espantosa misèria, representa que els pagesos no puguin ni menjar.

Mes la poda llarga ens beneficia, demés, indirectament, el conreu de la vinya. La poda llarga arrengrera els ceps, fent més ample l'espai que pot conrear l'animal. Llaurar passades durant l'istiu significa mantenir la frescor de la terra; amb els ceps en poda curta quan comença la producció van estenent-se, essent cada cop més petita la part reservada al treball de l'arada; i si a l'hivern, en cavar, almenys els sarments i la feina que no apressa, aquesta dificultat no és molt gran, en canvi en arribar l'istiu amb els sarments en creixença i amb les feines que *no poden esperar-se*, com són sulfatar i ensofrar, com és espurgar i escaballar, quan vénen alhora feines com la sega i junt amb tantes dificultats l'escassesa de braços, *poder llaurar les vinyes significa poder assegurar la collita*. Indubtablement que la poda llarga permet treballar millor i acostar-se més al cep.

La poda llarga per natural col·loca els raïms en possibilitat d'airejar-se i assoleiar-se; sulfatar i ensofrar els raïms, cosa que deu fer tot vinyater que vol salvar collita, és feina més fàcil; fer arribar el sulfat a la part dessota del pàmpol, lloc per on ha de venir el mildiu, no és tan complicat, i experimentalment qualsevol es pot convèncer.

L'esporgada, l'escaballada resulta més senzilla en ceps amb poda llarga. Apart que el poder del cep minva, són en menys nombre els caballs, la posició horitzontal del sarment de collita o la vertical enroscada afavoreixen més els raïms que al creixent, i, per tant, en arribant l'istiu serà molt més petita la feina que la poda en verd ens doni.

Davant d'aquests aventatges, amb una sèrie de factors que tots porten a millorar el conreu i a fer-lo més econòmic, crec que es poden establir les següents conclusions:

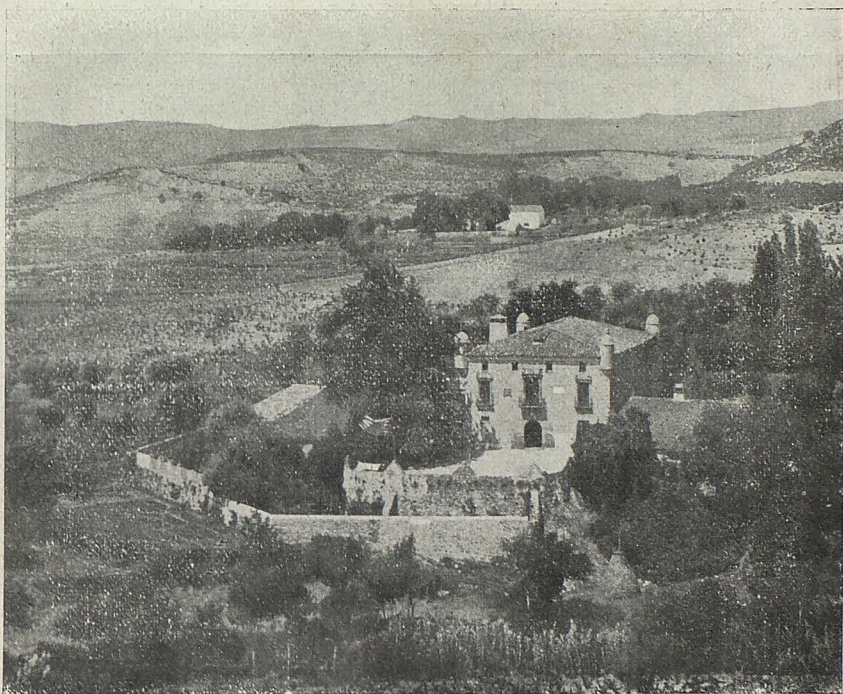
1.ª S'ha de procurar assajar la poda llarga en uns quants ceps en totes les comarques. No voler saber, en començant, ço que passarà, sinó esperar serenament a veure ço que passa. I, segons sigui el resultat obtingut, estendre-la o no.

2.ª Assajar les dues podes que he indicat, o sigui la Coste-Floret, que deixa un sarment llarg fins a trobar el del cep veí, o la de sarment vertical enroscat. En una i altra el cep porta altres caps en poda ordinària.

3.ª Assajar en alguns ceps la poda amb un nombre crescut de borrons. Certes varietats fan els raïms en els nusos allunyats de la soca: podar-los curt significa treure'ls la collita. En altres varietats, al

L'ART EN L'AGRICULTURA

SUPLEMENT MENSUAL

Vista general de la finca Cabanyes, d'Argentona

CÂ'N CABANYES D'ARGENTONA

Seguint la tasca començada de donar a conèixer les masies més notables de la nostra terra, avui toca la tanda a la d'En Cabanyes, d'Argentona.

Aquest casal, tan visitat per excursionistes i per aficionats a les antigalles, és sens dubte un dels més notables edificis que es conserven del temps vell. Començà a ésser bastit a mitjan segle ^{xvi} per haver adquirit per herència la finca d'Argentona els Cabanyes, que, procedents dels encimats turons de Cèllec i de Sant Bartomeu, a Orrius, varen traslladar-se al dit lloc a mitjan segle ^{xv}.

Tal com es feien les construccions en aquell temps, l'obra no fou filla d'una sola generació, puix començà a mitjan segle ^{xvi}, com havem dit abans, per a ésser acabada a les darreries del mateix segle, mitjançant escriptura pública, davant el notari Joan Bosch, entre En Joan de Cabanyes i un mestre de cases de la vila de Calella.

Dues generacions, és a dir, més d'un terç de segle, fou menester per a bastir l'edifici interiorment i exteriorment.

Havem dit que aquesta casa senyorial o masia (anomenem-la com vulguem) és de les més notables de la nostra terra; i més que per altra cosa ho és per la seva artística construcció i pel seu estil arquitectònic, poc aplicat a l'edificació de masies a la nostra terra. En-

Façana principal de cà'n Cabanyes

Façana sud

cara que en aquell temps solia usar-se en les construccions el gust arquitectònic dels segles passats, no obstant, En Cabanyes es decantà vers el nou estil del Renaixement. És molt curiós trobar un casal artístic, com el de què parlem, ficat dintre d'un bosc, en plena solitud (com hi era en aquell temps) i amb totes les comoditats fins aleshores conegudes. La seva orientació, assolellat com es troba l'edifici per llevant, migdia i ponent, fa que a la dita masia s'hi estigui bé en tot temps, tant a l'hivern com a l'istiu, que era el que cercava l'agricultor en aquell temps: la comoditat del lloc on havia de viure.

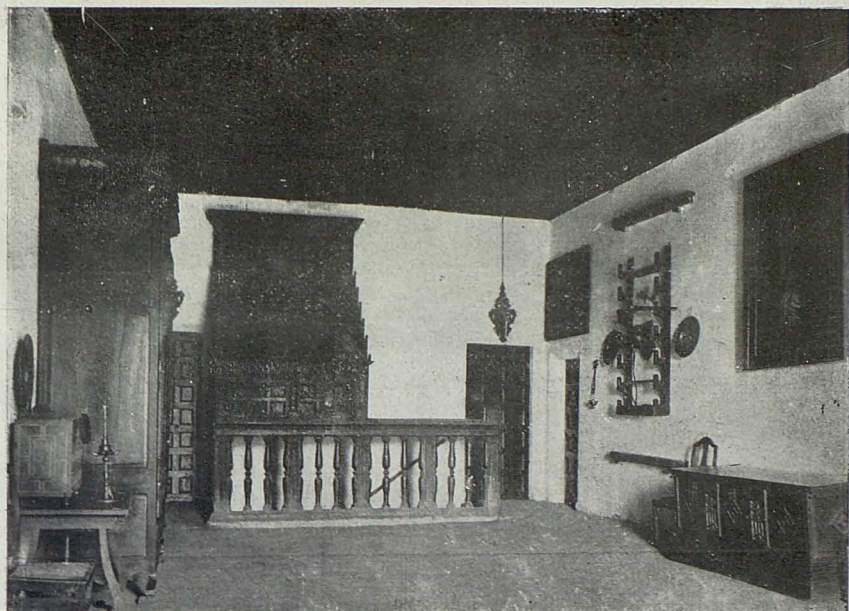
L'edifici principal, del més bell pur estil Renaixement, és rectangular, i està coronat per quatre torricons espitllers per a la defensa, que tant calia en aquell temps. La façana de migdia, obra verament notable, és digna d'estudi per l'artista. Tres antigues finestres, convertides en el segle XVIII en balcons per a major comoditat de llurs moradors, són una afiligranada tasca de picapedrer, d'admirable execució. A la part superior de la central es troben, com a ornament, un medalló amb el bust de Carles I, i dues figures, una a cada cantó. Les finestres laterals, encara que més petites, no per aquesta raó són menys treballades. A l'una hi ha un caçador engegant un tret, i el gos portant la caça; i a la del costat de ponent, més treballada encara que l'altra, apareixen dues figures nues. Aquesta cambra, segons contenen els inventaris antics, era la principal de la casa.

No es pot precisar la idea de l'autor de posar aquestes dues figu-

res en el dit finestral, mes sí la que donà origen a les de l'altre, puix, havent posat Carles I a la casa de què parlem, el seu propietari volgué commemorar la distinció col·locant a la façana el bust d'aquell so-

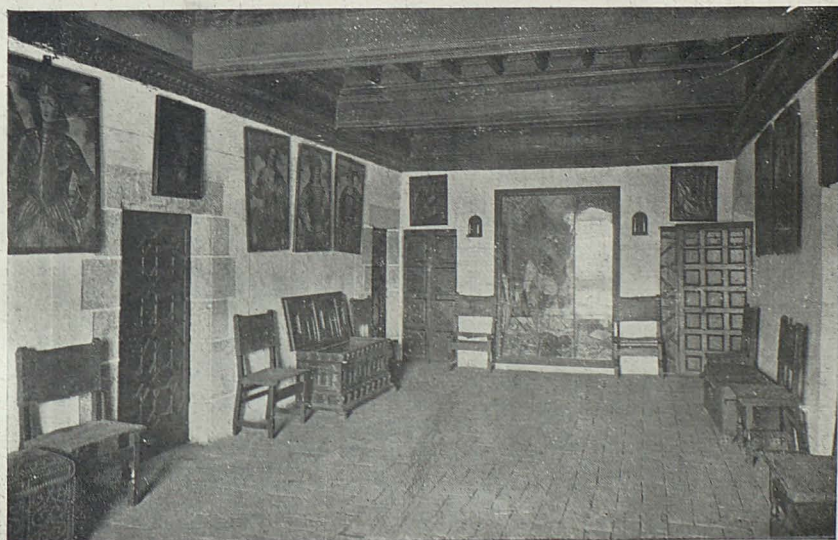
Un recó de sala

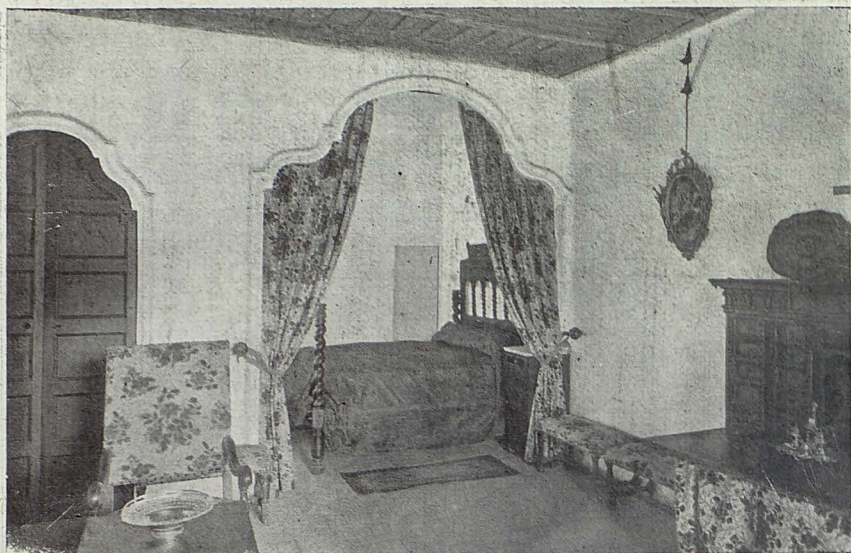
El menjador

birà i el passatge de caça que motivà la visita reial. També apareixen, al capdamunt de l'escala del primer pis, l'aparell per a posar les alabardes, o llancer, que consta en els minuciosos inventaris del temps vell guardats a l'arxiu de la casa.

A les façanes de llevant, ponent i nord, les finestres són amb

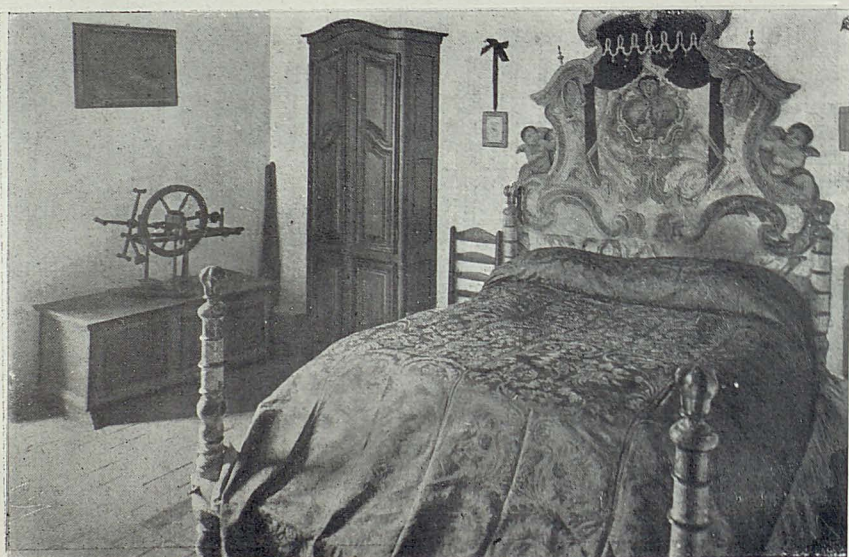
Sala principal

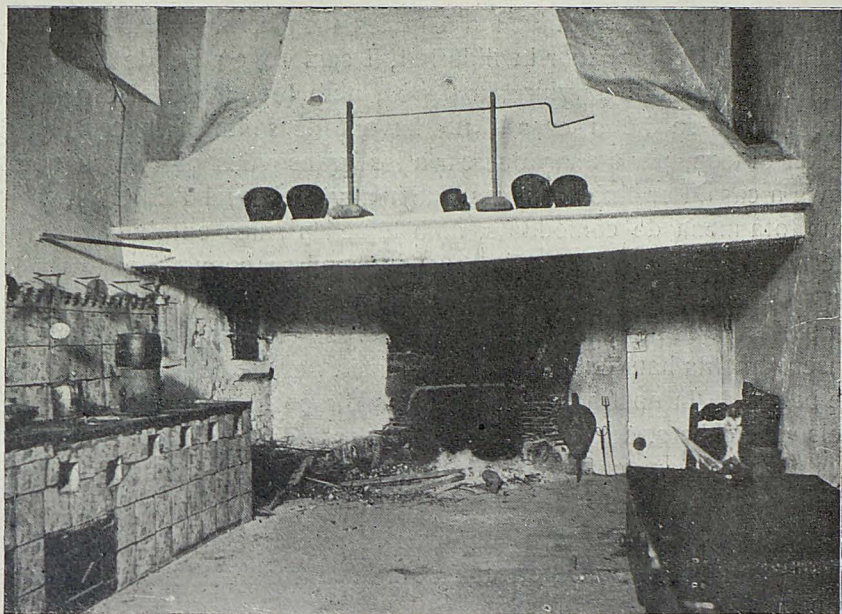
Alcova

marc de pedra, senzilles, i totes elles amb reixes de ferro, tant a baix com als pisos alts i golfes; responent això a les necessitats de defensa d'aquell temps, i a ésser població molt perjudicada del bandolerisme, com es pot veure en un document de l'any 1616 (que es guarda a l'arxiu de la casa), segons el qual s'hagué de fer una unió i capítols per a l'expulsió de bandolers a Argentona.

A l'interior el casal es rublert de mobles del temps vell, gran part

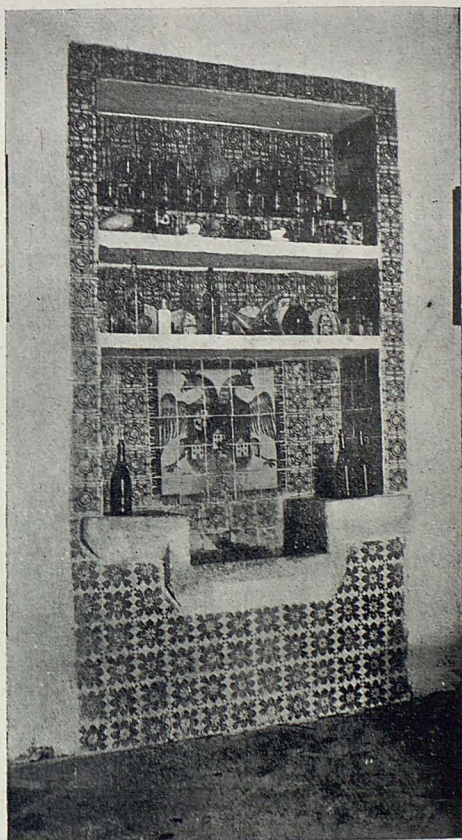
Dormitori

La cuina

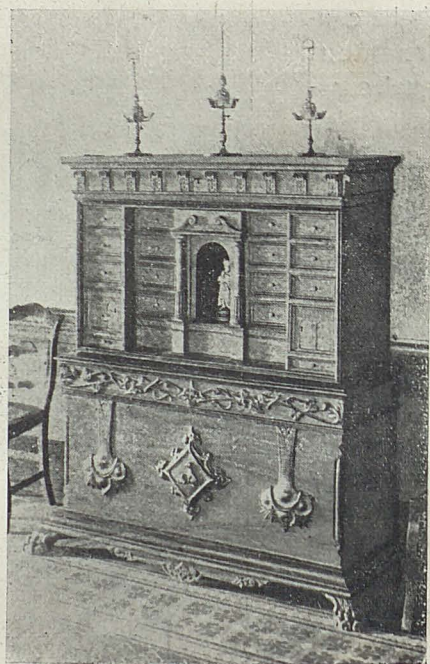
dels quals llur actual propietari ha tret de les golfes on es trobaven arreconats, i, restaurant-los, els ha convertit en bell ornament d'aquell casal, del qual, curosament conservats, omplen les grans sales i cambres.

Mes, si els propietaris de la finca volien estar bé en llurs habitacions, res, tampoc, volien que manqués per a les atencions d'aquella; el celler, a la part nord, situat en els baixos de la casa; la casa dels masovers o guardes al costat, com el celler per a fer el vi, i grandiosos corrals per al bestiar. Tot feia que allò semblés una mena de residència dominical, en què el senyor vivia ben allerat, i on senyor, mossos i personal res-

Un detall
del menjador

- tant, tots plegats, portaven a cap les tasques agrícoles amb un gran esperit de germanor i solidaritat, i sempre en bé de la terra. Així era com es podia viure, a pagès, amb tot el benestar desitjable, trobant-se bé a casa i no havent de sentir frisanques per a deixar el troç, per a anar a cercar a les grans viles ço que ja no hi havia a casa. Per això nosaltres, que hem vist el casal d'En Cabanyes, amb tota mena de comoditats, amb aquelles sales enteixinades, rublertes de mobles vells; amb aquelles cambres convertides, com la resta de la casa, en museu viu, segons deia En Folch i Torres quan en parlava a la Pàgina artística de *La Veu*, comprenem que aquests ensenyaments haurien de servir d'estímul, perquè de totes les cases de pagès de la nostra terra es pogués dir ço que es diu d'aquella, dels seus cellers, dels seus corrals, i de tot allò que posseeix i fa menester a una bona casa de pagès. La restauració de la masia catalana s'imposa: la masia és la característica de la nostra manera d'ésser. Per això volem donar-la a conèixer: la restauració de cada un dels membres d'un cos dóna per resultat la restauració del conjunt de tota la personalitat.

Una arqueta

contrari, els nusos productors són els de vora soca; si aquests es poden llargs el cep se'n va en fusta. Procurar en cada mena de cep veure què passa.

4.ª Com que són pocs els ceps que s'han d'assajar, s'ha de procurar portar-los ben acuradament. Voler fer produir sense adobs ni treball és voler fer treballar la gent que no menja. Però al costat dels ceps en poda llarga s'han de deixar altres ceps en poda curta, tractant-los igual que als primers.

5.ª Pesar els raïms i graduar el most per a poder després fer l'estudi econòmic de la producció en un o altre sistema.

6.ª No voler fer proves en gran, ni tampoc tan en petit que pugui ésser la casualitat qui falli. Un centenar de ceps són suficients.

Si aquestes proves es fan, tinc la certesa que en breu temps ço que avui sembla un somni serà un fet. La desitjada organització agrícola, base de la prosperitat nacional, serà una realitat. En interès de tots, jo prego als agricultors interessats en la vinya que ajudin amb llurs experiències a l'obra cultural que han de portar a cap els Camps Experimentals de la Mancomunitat de Catalunya.

JOSEP M.ª VALLS

El segur del bestiar de treball agrícola

NEGAR que la nostra pagesia sent ànsies de redempció mitjançant el seu propi esforç, després de veure l'esplet de Sindicats Agrícoles que van brollant, la major part d'ells ben orientats i amb sanes intencions; després de presenciar com els llocs públics i societats dels nostres pobles s'omplenen de gom a gom de gent que escolten ço que en les conferències d'assumptes de coses agrícoles se'ls ensenya; després de saber l'èxit cada dia més creixent dels Cursets breus especialitzats que té establerts l'Escola Superior d'Agricultura de la Diputació provincial de Barcelona, i, sobretot, després de veure com veiem els que intervenim directament en la vida dels conreadors de la terra, com la major part dels assistents a les esmentades conferències i Cursets practiquen les lliçons que en els mateixos hi aprenen, seria un excés de pessimisme que s'anivellaria a la negació de l'evidència.

No obstant, dintre dels mitjans amb què compta i dels que es pot valdre per al complement de la seva obra de redempció, n'hi ha un en el que no hi entra i, si com a excepció el veiem que s'hi acull, ho fa amb certa recança, amb manifesta temença.

Ens referim al Segur.

Deixant de banda als que creuen i prediquen que la quota del Se-

gur és una contribució més que acaba d'enfartegar la ja pesanta càrrega dels pagesos i fixant-nos solament en el vetllador dels seus interessos i, com a tal, en el previsor dels possibles accidents de l'avenir, no podem menys que reconèixer que, efectivament, si suma la sèrie de quantitats que s'imposa en assegurar les seves possibles contingències, al cap de l'any haurà de destinar un tant per cent ben considerable de les seves rendes al pagament de les primes o quotes corresponents.

Però tot això és degut a encarregar a un altre les funcions que ell mateix pot emprendre.

Si aquest, en lloc d'acollir-se a unes companyies qual fi principal i fins qual objectiu únic és el lucre, sap o pot escollir les Mútues formades per pagesos mateixos, on no hi ha gastos, ni negocis, ni aquella prevenció natural entre desconeguts, haurà donat un gran pas, haurà fet aplicable el segur i haurà assolit la seguretat absoluta de cobrar la cosa assegurada en el cas del sinistre.

El dia 15 de desembre del finit any 1917 va fer un any que la Federació Agrícola de la Conca de Barbarà té establerta una Secció especial de Segurs mutus a tot risc, del bestiar de treball agrícola.

Un estat comparatiu entre aquesta i una Companyia asseguradora, ens permetrà veure clarament la veritat del que deixem afirmat.

La Secció de Segurs mutus de l'esmentada Federació compta amb els següents animals assegurats:

	Pessetes
9 animals de 1 a 4 anys, qual valor és de	7.355
47 » 4 a 7 » » »	45.295
74 » 7 a 10 » » »	63.373
26 » 10 a 12 » » »	18.590
45 » 12 anys endavant, » »	24.757
TOTAL.	159.388

Pels quals han pagat els seus amos.

Per pòlissa i precinte :

	Pessetes
3 animals d'un valor de 50 a 100 pessetes	3'00
26 » » 501 a 250 »	39'00
35 » » 251 a 500 »	87'50
32 » » 501 a 750 »	96'00
44 » » 751 a 1.000 »	176'00
61 » » 1.000 endavant »	305'00
TOTAL.	706'00

Per certificat de sanitat i reconeixement:

	Pessetes
Per 171 caps de bestiar mular i cavallar a 1'50 pessetes.	256'50
Per 25 » » rucal a 0'75 »	18'75
TOTAL.	275'25

Per l'1 per 100 destinat a fons de reserva i pagador una sola vegada a l'assegurar l'animal, 1,593'88 pessetes.

Si sumem les quantitats escrites a l'import dels sinistres ocorreguts durant l'any, resultarà que s'ha pagat :

	Pessetes
Per pòlissa i precinte.	706'00
Per certificat de sanitat i reconeixement	275'25
1 per 100 destinat a fons de reserva	1.593'88
Primer sinistre i gastos de cobrança	143'44
Segon » » »	286'89
Tercer » » »	143'44
TOTAL.	3.148'90

Si agafem un quadre de pagaments d'una de les diferents Companyies asseguradores (quasi totes cobren amb molt poca diferència) resultarà, considerant els mateixos animals i el mateix valor :

Per l'assegurament de mort natural :

	Pessetes
9 animals de 1 a 4 anys, valor 7,355 ptes. al 5 per 100 de prima	367'75
47 » de 4 a 7 » » 45,295 » 6 » »	2.717'70
74 » de 7 a 10 » » 63,373 » 9 » »	5.703'57
26 » de 10 a 12 » » 18,590 » 10 » »	1.859'00
25 » de 12 endavant, que no les assegurin, però que es suposaran assegurades a una prima del 11 per 100.	2.725'25
TOTAL.	13 373'27

	Pessetes
Per l'assegurament de mort per accidents (1 per 100 de prima), i per l'assegurament de la inutilitat (2 per 100); total el 3 per 100 sobre el capital assegurat	4.781'64
les quals, junt amb les primes, formen un total de	18.154'91

DIFERÈNCIES

	Pessetes
Haurien pagat en una Companyia asseguradora	18.154'91
Han pagat a la secció de Segurs de la Federació	3.148'90
Diferència en favor.	15.006'01

Mirant el segur baix el punt de vista individual i posant com a tipus un terme mig, o sigui un animal de 8 anys i d'un valor de 1,300 pessetes, trobarem que s'ha pagat per ell a la Secció de la Federació:

	Pessetes
Per pòlissa i precinte.	5'00
Certificat de sanitat i reconeixement	1'50
1 per 100 destinat a fons de reserva.	13'00
Primer sinistre, a raó de 0'09 per 100	1'17
Segon » » 0'18 »	2'34
Tercer » » 0'09 »	1'17
Assegurat a tot risc. TOTAL.	24'18

Hauria pagat en una Companyia:

	Pessetes
Animal comprès en el grup de 7 a 10 anys (9 per 100 de prima)	117
Assegurat d'accidents i inutilitat (3 » »)	39
TOTAL.	156

DIFERÈNCIA

	Pessetes
Companyia	156'00
Federació	24'18
TOTAL	131'82

Les xifres estampades parlen amb molta més claredat que tot el que podríem afegir. Solament ens cal fer una pregunta, qual resposta sotmetem a la consideració dels nostres pagesos i d'una manera especial als de la Conca de Barbarà:

Si una comarca petita i en la que encara no hi ha arrelat amb força el segur del bestiar, ja que solament considerem que hi ha assegurades un 10 per 100 de les bèsties de treball, ha sapigut estalviar la suma d'unes quinze mil pessetes, ¿què deuria estalviar la pagesia catalana tota, establint mútues de segurs comarcals?

Si un individu pot assegurar el seu animal a tot risc pagant d'unes 15 a 20 pessetes en assegurar-lo i del 0'30 al 1 per 100 per al pagament de sinistres, ¿és possible el segur del bestiar de treball agrícola?

Alliçonats per l'experiència que n'hem tret, ens creiem amb forces per a cridar als pagesos de Catalunya i recomanar-los la fundació d'associacions mútues de segurs o l'establiment del segur en les associacions fundades. I, als pagesos de la Conca de Barbarà, que la tenen establerta i amb fonaments ben sòlids, que s'hi acullin tots.

JOSEP M.ª RENDÉ

Les idees d'En Cambó i la ramaderia

MENTRES duri la guerra, el problema ramader continuarà essent el mateix d'ara, més o menys aguditzat; però així que la guerra acabi, les coses canviaran completament.

Seqüències de la guerra han determinat la baixa monetària estrangera en relació a la pesseta; la pesseta té un sobrepuig en comparació del franc, prenent-lo com a tipu monetari estranger. Això significa que, havent acabat la guerra, amb cent pessetes es podran comprar, a l'estranger, mercaderies per valor de cent-trenta francs, si el canvi és al trenta per cent, per exemple.

Aquest fet portarà molt enrenou a tota la producció catalana, especialment la ramadera. Els abastidors de carn, els ramblers o mar-

xants de bestiar de peu rodó i els negociants de vaques aniran a comprar a l'estranger perquè trobaran aquestes mercaderies més barates que a la nostra terra. Per a deturar aquestes importacions, el Govern, al menys, hauria de posar uns drets de Duana quatre o cinc vegades més grossos que els que regeixen. Mes això, que sembla fàcil, serà impedit per l'acció mateixa del comerç exterior, és a dir, per a implantar-ho fóra necessari denunciar primer els tractats de comerç, la qual cosa no és pas feta en quatre dies.

Per altra part, les nacions que han estat guerrejant, per a pagar els deutes es veuran obligades a forçar el comerç d'exportació, i, per tant, als exportadors se'ls donarà tota mena de facilitats.

La nostra producció ramadera, doncs, es trobarà en greu perill: les vaques i els bous, els cavalls i els muls, les ovelles i els porcs, tot el bestiar sofrirà ràpidament una forta baixa, deguda a la competència que Amèrica farà a les carns, Austràlia a les llanes, França al bestiar de peu rodó. Tingui's en compte que la nostra producció ramadera és consumida localment, que les vendes que es realitzen no són per a emmenar-se'n el bestiar fora de Catalunya o d'Espanya. Per consegüent, si les fires se celebressin amb bestiar foraster, si les vaqueries se poblessin amb animals estrangers, si als escorxadors matessin solament bestiar vingut de fora, això seria la misèria de la nostra ramaderia. El nostre ramader no tindria altre remei per a vendre el bestiar que donar-lo al mateix preu que el bestiar foraster, és a dir, a una tercera part de la seva valor, de manera que, mentres ell s'em-pobriria, el ramader estranger, venent a baix preu, faria bon negoci.

I tot això a causa de la diferència de la valor de la moneda. És un mal que una pesseta valgui 130 cèntims francesos o estrangers; aniria millor que un franc valgués just una pesseta. Llavors no hauriem de témer la competència estrangera, perquè una vaca lletera el mateix valdria a Suïça que aquí, i una ovella, o un bou, o un cavall, vinguts d'Amèrica o de França, no tindrien diferència de preu posats a Catalunya.

Com se veu, tota la qüestió rau en la nivellació del canvi, en què el diner de França, d'Holanda o dels Estats Units valgui igual que la moneda espanyola. En Cambó, preveient el conflicte que s'apropa, tement per la ruina de la producció nacional, creu que, abans no acabi la guerra, el canvi hauria de trobar-se nivellat. Per a fer baixar la pesseta, no hi ha altre camí més lleu que seguir el procediment de les nacions que han vist baixar el preu de llur moneda, és a dir, endeutar-se, que l'Estat s'endeuti.

L'Estat el mateix pot manllevar els diners a la gent que composen aquest Estat que a gent forastera. Com que a Espanya d'ençà de la guerra han entrat molts mil·lions, si l'Estat espanyol demana diners, seran els mateixos espanyols qui els deixaran.

En Cambó pensa que hauria de fer-se un emprèstít ben gros (es diu de dos mil mil·lions de pessetes). Amb aquest nou deute, que contrauria l'Estat, els canvis rasarien desseguit. Assolít això, desapareixeria el fantasma de la competència estrangera, de la ruïna de la nostra indústria ramadera.

Però, ara, hem de veure què se'n pensa fer d'aquests dos mil milions. És qüestió de què tan gros capital produeixi el degut interès. La resposta constitueix la segona part de les idees d'En Cambó.

Manquen a Espanya carrils, carreteres, canals de regadiu, escoles per a nois i escoles tècniques o d'ensenyances per a guanyar diners; manquen, també, bancs que facilitin diners al pagès, al comerciant que ven mercaderies nostres a gent d'altres nacions; manca posseir un gran nombre de vaixells que facilitin el comerç, és a dir, que tot allò que constitueix la font de producció i tot el que és circulació de mercaderies, empleant-hi aquests mil·lions, es donaria un gran impuls a la indústria, l'agricultura i el comerç. Els pobles no són pas rics per tenir diner arreconat; ho són per la importància de llur agricultura, indústria i comerç, que són les veritables fonts de riquesa.

En quant a la ramaderia, en la part que d'aquests diners hi fos destinada, podrien fer-se moltes coses: l'ensenyança pels pobles podria ésser regular; cada any podrien celebrar-se concursos amb premis ben grossos, és a dir, es faria tot allò que fos necessari per a que el ramader tingués un bestiar de primera i es guanyés més bé la vida.

De portar-se a la pràctica les idees d'En Cambó, els productors, i entre ells els ramaders, no hi perderien res, i, en canvi, guanyarien molt. Les llurs indústries creixerien i es perfeccionarien, quedant la competència entre ells i no amb estrangers, de la qual nosaltres en sortiríem malparats per mor del canvi.

Si, pel contrari, les idees d'En Cambó no es converteixen en realitat, la millora de la nostra ramaderia serà completament impossible, morirà quasi tota ella xafada per la competència estrangera, i la poca que resti viurà absolutament desamparada de l'Estat, abandonada als mètodes rutinaris, o, el que és igual, incapacitada per a produir a baix preu, condició essencial per a que una indústria rendeixi un gros benefici.

M. ROSSELL I VILA

La lleteria cooperativa de l'«Haut-Var»

(ACABAMENT)

És, doncs, una veritable font de riquesa, extraordinàriament escampada, que els fundadors de la Cooperativa lletera de l'Haut-Var tenen la satisfacció d'haver creat; riquesa visible als ulls del menys observador. Doncs, en aquesta regió que jo he conegut tan primi-

tiva ja fa 45 anys, ara sembla que no siguin els mateixos ni les terres ni els habitants. Els conreus han estat millorats. El material de llaurar d'aleshores, transmès de generació en generació des de les èpoques més remotes, ha estat canviat: s'han introduït els adobs fosfatats; les estables són cada dia més ben cuidades; així mateix, sota el doble impuls de l'encoratjament aportat i dels beneficis obtinguts, el bestiar, pertanyent a la raça tarentesa, és ben escollit i alimentat.

I, com que no existeix un progrés que no estigui relligat a altres progressos, necessàriament les habitacions on havien viscut durant tants de segles, ja no satisfent a llurs propietaris d'avui, han estat engrandides, reconstruïdes, netejades sobretot, veient-se ja arreu les cases lluides de colors clars, les obertures pintades, amb cortines a les finestres, que esmalten i alegren les costes i els plans. És ben lògic que aquestes transformacions materials no s'han pas produït sens parelles transformacions morals. No pretenc pas voler-ne atribuir tot el mèrit a la Cooperativa de Guillaumes, que no compta més que sis anys d'existència, però en aquest temps prou hi ha contribuït en gran part, i aquesta benefactora influència no podrà més que anar-se accentuant.

Demés, gràcies a la nova mentalitat resultant de l'existència i del bon funcionament de la Cooperativa lletera, han estat ja fundades una Caixa local de crèdit agrícola i una Mútua contra la mortalitat del bestiar; s'ha emprès l'estudi i la construcció de canals de regadiu; finalment, amb cables aeris, quals projectes han estat preparats pel servei de milloraments agrícoles, aviat serà transportada ràpida i econòmicament a les valls i a Guillaumes la llet que es produeix als plans superiors i a les seves vessants. I quan els «Concursos d'estables», inaugurats aquest any, hagin produït els bons resultats que s'en esperen des del punt de vista del bon manteniment i higiene de les quadres i del bestiar que contenen, figureu-vos quin cúmul de millores donaran motiu a ésser assenyalades.

Afegim, encara, que els pagesos d'aquesta regió, podent-hi avui viure en condicions que els seus predecessors no havien mai conegut, a poc a poc cobren afició a aquest país que fins ara havien motejat d'ingrat. En lloc d'aspirar tan sols a abandonar-lo per anar a buscar beneficis al litoral, *fan pujar aquests beneficis del litoral fins a ells*. És així com aquests petits propietaris, podent aquí viure còmodament mercès als guanys propinats per les seves vaques, han abandonat la general idea i costum d'emigració, amb totes les seves perniciosos conseqüències d'ordre material, físic i moral. No és pas despreciable la importància d'aquest bon resultat.

Demés, no és pas solament de la llet que la Cooperativa de Haut-Var espera procurar beneficis a sos associats. Ja transporta i ven a Niça ous frescos de llurs gallines, mercès a les comoditats

resultants de l'organització. Mes, per a l'avenir, està projectat fer més encara: a les altituds cultivables dels volts de Guillaumes, o sigui entre 800 i 1,500 metres sobre aquest clima meridional, i especialment en certes exposicions, els fruits de granes s'hi produeixen meravellósament. Fins ara, per ignorància i falta de mitjans de transport econòmics, les pereres i pomes que hi vegetaven hi eren de casualitat, i perteneixien a les més vulgars varietats. Però certes espècies, i precisament aquelles els fruits de les quals són més estimats i pagats a més bon preu, sobretot la calvella blanca i la reineta del Canadà, s'hi produeixen igualment bé. Sense necessitat de parar-nos a fer-ne l'estudi, ja s'entreveu la bella perspectiva que això ofereix, davant d'un mercat com el de Niça a l'hivern, sobretot per a una Associació posseïnt per endavant tota una organització de transports i de venda en ple funcionament. No hi ha pas cap dubte de que l'explotació ben compresa d'aquest gènere de productes aportarà un augment de riquesa considerable en l'esdevenir d'aquesta regió, altre temps miserable, de què acabem d'ocupar-nos.

Potser algú creurà que ens hem entretingut massa en aquest estudi, i en aquest cas direm, per a justificar-nos, que, al criteri nostre, no solament aquesta Associació és de les més interessants per ella mateixa, sinó que demés és un bell exemple en el qual poden inspirar-se'n d'altres, en circumstàncies més o menys anàlogues, encara que sigui per aplicar-se a productes diferents.

Ella demostra, sobretot, demés de moltes altres empreses del mateix gènere igualment pròsperes, quins resultats tan magnífics i fèrtils en hermoses repercussions poden assolir els homes de bona voluntat quan, com ha passat en el cas de Guillaumes, s'ajunten i s'avenen per a oferir la seva activitat i el seu entusiasme al servei de la Cooperativa. I en diversos llocs del nostre territori hi hauria, en aquest ordre d'idees, tanta riquesa a fer brollar del terreny en profit dels qui el cultiven, i també tant de bé a fer, que hi ha sobradament ocasió, no ho creieu així?, de temptar a aquells qui, disfrutant d'una lleghítima influència, estan desitjosos d'emplear-la útilment.

G. BATTANCHON

(Traducció de *Le Progrès Agricole & Viticole*, 28-XI de 1909)

L'ametller a Mallorca

EL conreu de l'ametller (*Amigdalus communis* L. Família *Amigdalaceas*) a Mallorca, és, sens dubte, el més important dels conreus arboris i una font de riquesa la més forta de totes; data ja de molts cents anys, en qual temps, segons notícies, no s'exportava el producte, i més que per aquest, el conreu obeïa a la pro-

PODA LLARGA I PODA CURTA

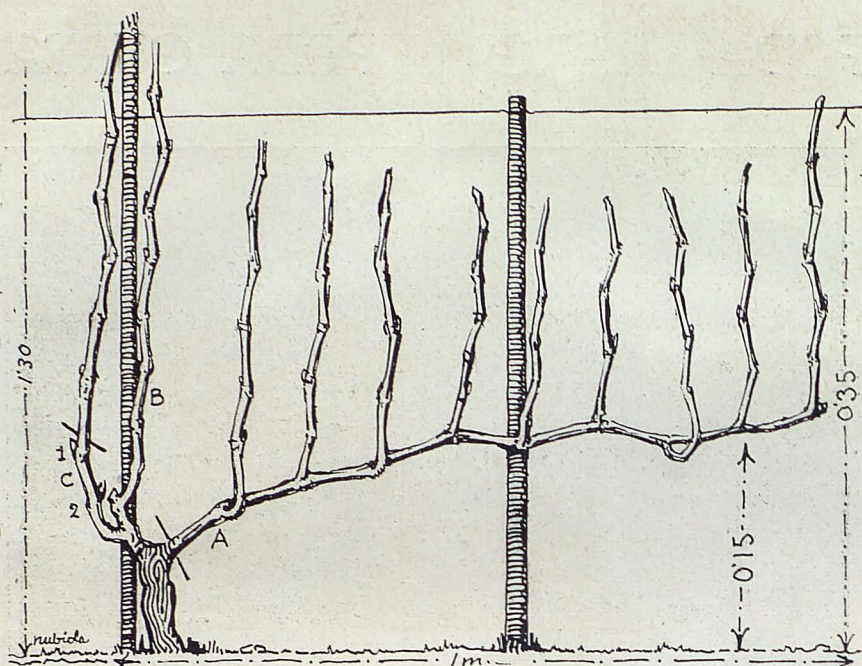
(Vegi's article plana 1)

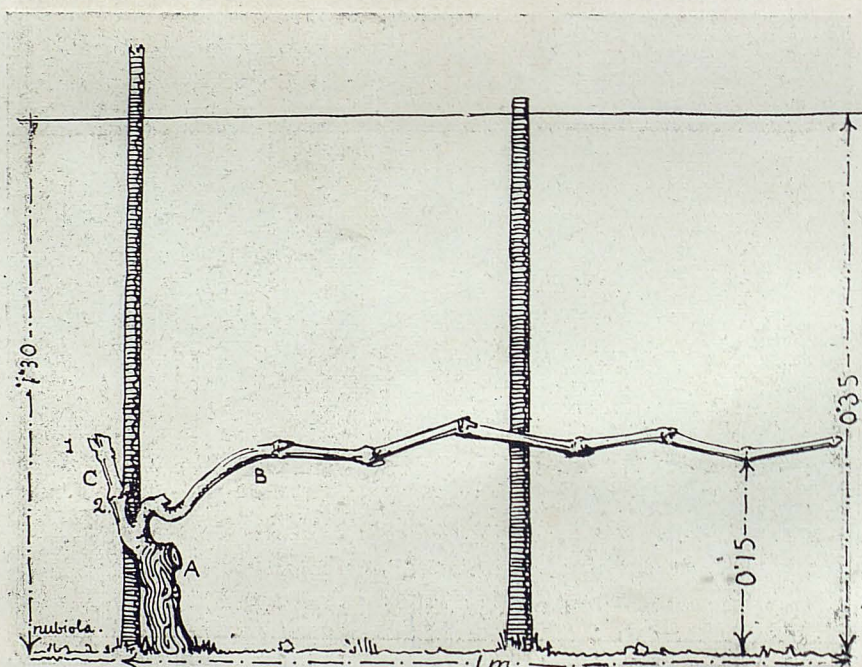
Xarel·lo amb poda llarga.— Masquefa (prov. Barcelona)

Xarel·lo amb poda llarga.— Masquefa (prov. Barcelona)

Poda Guyot. — Abans de la poda

Poda Guyot. — Després de la poda

L'AMETLLER A MALLORCA

(Vegi's article plana 10)

Vall d'ametllers, abrigats del vent del Nord per la serra Burguesa i del mar pel mont de Bellver (Son Armadams, Palma)

Camp d'ametllers a Mallorca

Camp d'ametllers a Mallorca

Cremació en part dels pals de pi per a fer-los immunes a la podridura
(Son Pizà. Palma)

ducció de fulla per aliment dels ramats de llana durant els istius, en què els forratges verds eren escassos, per no dir nuls. Des d'aquelles llunyanes dates, el conreu s'ha anat estenent, ocupant avui, segons dades oficials, 30,000 hectàrees, amb una producció anual de 170,000 quintars mètrics, que, al preu de 250 pessetes, valen 42.500,000 pessetes. Per a reconèixer la importància d'aquestes xifres, no cal més que dir que és la província d'Espanya que produeix més ametlles, no essent comparable la producció més que a la de Tarragona, que té poblades d'ametllers 10,400 hectàrees, produint 40,000 quintars mètrics de bassó; les demés províncies productores són d'escassa importància ametllícola.

La producció mallorquina va augmentant de dia en dia, veient-se com va invadint els terrenys que abans estaven poblats d'oliverars i de boscos.

Petita ressenya meteorològica i geològica de la regió dels ametllers

Els ametllers a Mallorca no ocupen una regió ben determinada, podent-se dir que no existeix vall ni plana abrigada dels vents freds del N. i NE. on no es trobi l'ametller, ja sigui sol, ja associat a l'olivera, garrofer, figuera, etc.; no obstant, la part més poblada de tan productiu arbre és el pla de Palma, seguint totes les estribacions de la serra Burguesa, passant per Establiments, tirant cap a Bunyola, Santa Maria, Marratxí, i ara, últimament, les noves i importants plantades de Son Sunyer; en tot el centre i sud de l'Illa, Inca, Manacor, Felanix, Santany, Lluçmajor, etc., es noten, sobretot en les proximitats dels poblats, gran extensió d'ametllers.

Totes aquestes terres destinades al conreu dels ametllers tenen, en petites variacions, les següents condicions meteorològiques:

Temperatura màxima al sol, 40°.

» mínima a l'ombra, 2°.

» màxima a l'ombra, 36°.

Direcció dominant del vent: SO., N., NE.

Pluja: altura de l'aigua caiguda durant l'any, 570 mm.

Dies de pluja: 73, en sa majoria tardor i hivern, rara a l'istiu.

» neu: 0.

» gelada: molt rars.

Tots els terrenys on es troben els ametllers es pot dir que són d'aluvió modern, sens ésser estrany trobar-ne en terrenys de l'era terciària, sobretot en el Miocènic i Pliocènic; són, generalment, de naturalesa calça, ajudada aquesta pel producte de disgregació de la creta del terreny cretàic (època secundària).

Químicament considerada la terra que avui pobla l'ametller, la trobem formada per un 50 ó 60 per 100 de calç, 20 per 100 d'argila i gran quantitat de pedres de petit tamany, generalment de carbonat de calç, una petita quantitat d'humus, demés dels principis fertilitzants inorgànics. En terrenys essencialment argilosos queda ben provat que els ametllers no hi prosperen, segurament per la poca aireació que l'argila ofereix a les arrels, degut a son grau excessiu de tenacitat i demés pel poc escorrement que permet a les aigües, ocasionant la podridura de les arrels. En terrenys abundants amb aigües, encara que no pantanosos, tampoc prospera l'ametller, a menys que se sanegi per un ben entès sistema de drenatge (auballons).

Si el terreny és eminentment sec, com per exemple, una prima capa de terra sobre roca i en molt desnivell, els ametllers moren a l'istiu; en resum, l'ametller vegeta bé en una terra que reuneixi les següents condicions físiques: quelcom menys que mitjanament compacta, poc adherent, de bastant poder retentiu de l'aigua, de mitjana atracció capilar, de gran poder de condensació del vapor acuos, de bona permeabilitat, de poc calòric específic de color indistint, amb preferència al gris fosc; demés deu tenir-se molt present la circumstància segurament química-biològica de que l'ametller no és dona bé en terrenys que hagin estat poblats del mateix.

Demés de les condicions enumerades, és convenient tenir present la exposició del terreny a plantar; la exposició al migdia és la més aventajosa; les comallerades, encara que reuneixin bones condicions de terror, no són aptes per al conreu de l'ametller, tota vegada que quasi sempre són mitjà de conducció d'aire fred, que ocasiona la crema de les tendres ametlles; no és rar el cas de trobar cremada tota una vall fins a un nivell constant a tota ella, salvant-se les branques altes dels ametllers del fons, anant baixant el fruit en l'arbre a mida que aquest ocupa una posició més alta; sembla que una inondació de líquid maligne hagués passat per la vall destruint el fruit dels afanys dels agricultors.

Reproducció de l'ametller

PLANTERS. — El terreny destinat a planters o vivers deu reunir les millors condicions físiques i químiques possibles; deu procurar-se que estigui abrigat dels vents del N. i NE., i orientat al migdia; deu dar-se-li una formiguerada intensa per a destruir tots els gèrmens d'enfermetats que la terra pugui contenir, i al mateix temps fer sofrir una petita coccio a l'argila en el cas que aquest element hi estigui contingut en excés; seguidament es donarà una forta femada amb fems de quadra, i es procedirà a donar una cavada de 30 a 40 centímetres; aquestes operacions deuran fer-se a l'istiu, en els

mesos de juliol i agost, i després es deixarà la terra que es meteoritzi tot el possible, a qual efecte es deixarà la superfície molt irregular; en començar les pluges de la tardor en el mes d'octubre i novembre, es procedirà a la sembra de les llevors.

SEMBRA. — Es començarà per elegir la varietat més convenient per a l'efecte. L'experiència ens ha ensenyat que la llevor deu reunir les condicions següents :

Primera. Procedir d'ametlles d'un sol ametlló.

Segona. Ésser del tamany el més gros possible i ben granat.

Tercera. Procedir de varietat la resistència de la qual sigui ben comprovada.

Les varietats que poden emprar-se, per reunir les condicions expressades, són les següents: *agrina*, *fila mollar* i *pou d'Establiments*; d'aqueixes tres varietats, la que més bon resultat ens ha donat és l'*agrina*, per ésser segurament la que millor reuneix les condicions enumerades; hi ha qui prefereix les varietats agres, però enc que tinguin la qualitat d'ésser més resistents no acostumen a reunir la primera condició. Demés, els ametllers fills de la varietat agre són propensos a donar fruit també agre, ço que no és pas convenient per les raons que exposarem en el capítol d'empelts.

Elegida la varietat, es procedirà a rompre les ametlles i separar l'ametlló o bassó, tenint present que deuen ésser rebutjats tots els que, a l'ésser rompudes les ametlles, hagin sofert el menor dany.

Seguidament es procedirà a la plantació en la forma següent: després d'elegida l'orientació que deuen tenir les tires segons el lloc i els vents perjudicials, s'estirarà un cordill i, per dessota d'ell, amb una punxa de llenya o de ferro, s'anirà fent forats de mig pam de fondària, distanciats un pam uns dels altres, i dins de cada un d'ells s'hi posarà un bassó, procurant que caigui amb la punta per amunt, car la pràctica ha demostrat que fent-ho així posa més arrels i menys estaca, circumstàncies que afavoreixen l'arrencar-lo amb més poc perjudici per a les arrels; plens tots els punts o forats de la primera sèrie, procurant partir del mig dels dos primers forats de l'anterior, tenint ja feta la primera doble fila, lluny tres pams d'aquesta, es passarà el cordill d'igual manera la segona i així successivament fins acabar la plantació. Aquesta feina serà feta en bona saó, per a afavorir el prompte naixement dels nous arbrets i evitar els mals que, de no nàixer prest, causarien les rates i altres animallets als bassons, llençant a perdre tots els treballs fets.

Quan els ametllarets alcin ja un pam de terra, s'entrecavaran lleugerament, destruint l'herba que hi hagi i conservant net i flonjat el terreny amb successives entrecavades.

Poden sembrar-se ametlles senceres en lloc dels bassons, però trigarien més a néixer, estant també més temps exposades, havent-hi, demés, el contraccàs de poder haver-n'hi alguna de buida o amb un bassó dolent i deixar inhabitat un espai, per qual defecte aconsellem sembrar ametlló seleccionat i no les ametlles senceres.

ATENCIIONS CULTURALS. — Dos sistemes es segueixen per a mantenir forts i gais els plançons.

El primer sistema consisteix en fixar estalons pels costats del planter i unir-los amb filferro més o menys gruixut, segons la llargària de les tires, els quals filferros aniran en la direcció de les rengleres i precisament per sobre d'elles a una alçària de dos metres a dos metres vint centímetres; per a cada quatre ametlles s'hi posarà una canya de bon gruix i ben granada, fixada al mig d'elles i fermada als filferros de què hem parlat, per mitjà també de filferro, molt prim.

Aqueix sistema exigeix, ja d'un bon principi, tenir cura de llevar amb l'ungla tots els ullets laterals que vagin treient els nous arbres i afavorir així la creixença de l'ull principal o mestre; quan han assolit ja els arbres una alçària de dos o tres pams, deuen ésser lligats de quatre en quatre a la canya central i es segueix llevant-los els ulls dels costats fins arribar al fil principal dit *d'emparralada*, curant de no deixar de llevar els ullets de les soquetes, perquè, del contrari, creixen aquells i perjudiquen doblement l'arbre, impedit-li la creixença, en primer lloc, i obligant al planterer a tallar-los ja crescuts i llenyosos, fent amb aquesta operació un nombre més o menys gros de ferides, que endanyen i enlletgeixen els plançons. També es tindrà l'arment d'afluixar, fent-hi de nou les lligades que fermen els ametllers a les canyes, perquè no els escanyin i perjudiquin.

Aquestes lligades, antigament, es feien amb palma; avui s'han substituït amb ràfia, podent ésser empleades una i altra indistintament. Els treballs dits i les cavades, junt amb els adobs orgànics o químics, seran prou per a tenir, en dos o tres anys, segons els terrenys i les condicions atmosfèriques, ametllers d'un centímetre i més de diàmetre, que és el mínim que cal per a la transplantació.

Per al segon sistema se segueix fent igual la preparació i sembra; però, en lloc de fer la emparralada, posar canyes i llevar els ulls laterals, no es fa res d'això; únicament es cava i es deixa completament abandonat el nou ametller, el qual, com es comprendrà, vegeta lliure i es cria com una mata; es segueix donant-li les cavades necessàries, i quan té ja una grossària d'un centímetre o més, a l'octubre o el novembre, se'l cava, destapant-li la soqueta, i se'l talla a tres o quatre centímetres sobre les primeres arrels. Els planterers ho fan sempre en lluna vella; el deixen destapat, i quan ve el febrer o abans, segons els anys, comencen de treure un sens nombre d'ulls, dels quals

se selecciona el que més agrada i se'l tracta, com he dit, per l'altre sistema, o sia, posant-li les canyes, fent-li la emparralada, llevant-li els ulls laterals i fent-lo per mitjà de les lligades fins el parral, és a dir, als filferros dels estalons, on se'l deixa en plena llibertat.

Fets amb aquest sistema, que és dit *d'acot*, resulten els plançons més llisos i formosos que els del primer i no es perd molt temps; així, doncs, avui, és el sistema més corrent.

Les mateixes malalties que ataquen els ametllers adults també ataquen els planters, causant-hi major dany per la seva poca resistència, tenint, emperò, l'aventatge d'ésser millors de combatre.

En adquirir els ametllers per a la seva plantació i, per tant, al que deu aspirar-se en produir-los als vivers, és que els plançons reuneixin les següents condicions :

- 1.ª Que procedeixin de terreny de condicions semblants al qual van destinats.
- 2.ª Tenir en tota la seva extensió un gruix uniforme.
- 3.ª Que no hagin estat més de quatre anys al planter.
- 4.ª Que procedeixin d'ametlles que reuneixin les condicions enumerades anteriorment.

En treure els ametllers per a trasplantar-los, deu procurar-se no endanyar els de la vora i extraure el major nombre possible d'arrels i esmotxar el plançó a proporció de les arrels perdudes per a evitar el desequilibri de la sava.

A continuació copiem un quadre de preus dels plançons de l'any en què escrivim:

PREU DELS PLANÇONS D'AMETLLER DE L'ANY 1916

De 25 mil·límetres de diàmetre 1,50 Ptes.

» 20	»	»	»	1,25	»
» 17	»	»	»	1,10	»
» 15	»	»	»	0,90	»
» 13	»	»	»	0,70	»
» 10	»	»	»	0,60	»

Aquests plançons són de classe superior i tendres.

Classes inferiors i velles, a preus més reduïts.

No s'acostuma a empeltar els ametllers en el planter (que tal volta fora ventatjós), per estar massa escamats els ametllicultors respecte de les varietats, i demés que és sempre convenient col·locar les varietats en llocs determinats per a evitar les cremades de les gelades, cosa més fàcil d'aconseguir empeltant en el camp, que no portant els empelts fets del planter.

SEMBRA DELS PLANÇONS : SOTS. — Anomenats clots en el país, a una distància de 7, 10 ó 12 metres i a marc real, s'obren els sots en els mesos de maig i juny, quedant oberts tot l'istiu; les dimensions dels sots ordinàriament són d'un metre cúbic, o bé en alguns casos de sis pams de fons per vuit de costat, i en terrenys forts es procedeix a obrir sèquies de tot el llarg de la plantada, d'un metre de fons per seixanta centímetres d'amplària; aquest sistema és el més car, però el més convenient, per quedar una gran quantitat de terra remoguda a disposició de les arrels dels ametllers.

Els preus d'obertura dels sots són, per als d'un metre cúbic, de cinquanta cèntims, variable aqueix preu segons el terreny; per als segons és de seixanta cèntims a una pesseta.

Les sèquies, generalment, es fan a preu fet de 0,15 a 0,25 pessetes el metre lineal i de les dimensions abans dites.

També se'n veuen algunes plantades a gra d'ordi (*trebolillo*); en aquest cas els sots són com en les demés plantades.

En el mes de novembre i desseguida que la terra està bé de saó es procedeix a la plantació, es seleccionen els plançons en els planters que tinguin un centímetre de diàmetre com a mínim i es col·loquen en els sots a una fondària de tres pams, ensorrant les vores del sot a fi de donar més terra flonja al nou arbre; va omplint-se el sot fins que falta un pam per a ésser completament ple; a mida que va posant-se la terra a l'entorn de l'arbre, aniran posant-se els tutors o pals, que són generalment de pi (*pinus marítimus*) o de sivina (*cupressus cívina*); es cura de què els pals formin tira de tot vent i es lliga el plançó amb corda de palma; els plançons, abans de plantar-se, són podats fortament (esmotxats) per a compensar les arrels que aïll' ésser arrencades siguin destruïdes.

Després, en venir la brotada, s'acaben d'omplir els sots que continguin ametllers que hagin brotat, i aleshores ja no cal més que curar de què no els faltin tutors i corrons.

Els pals que hem anomenat, si són de pi, és molt convenient fer-los immunes a la podridura, sobretot en la part que deu anar soterrada; pot ésser fet amb sulfat de coure, creosota, etc.; però el procediment que dóna més bon resultat, per econòmic i segur, és la cremació, en part, del troç que deu estar enterrat; queda carbonitzat en la superfície i no s'immuta en les humitats.

Els plançons no deuen podar-se fins el moment que han d'ésser empeltats.

JOAN SALOM

(Continuarà)

INFORMACIÓ

Unió de Vinyaters de Catalunya

L'Unió de vinyaters de Catalunya ha enviat al president del Consell de ministres el següent telegrama:

«Davant actuals negociacions tractat amb França reiterem gran desig Unió Vinyaters Catalunya es regularitzi entrada vins espanyols a França, puix l'irregularitat actual perjudica productors vi, únic gènere que no augmenta cotitzacions amb proporció al que desproporcionadament ha augmentat el seu cost de producció.—El president, *Santacana*.»

Transport de farratges

La Cambra Oficial de la província de Lleida ha dirigit una instància al ministre de Foment preguntant-li que restableixi el tren farratger entre Lleida i Barcelona, com ho havia demanat ja el Sindicat General de Regants del Canal d'Urgell.

Federació Agrícola Catalana Balear

El President del Consell Provincial d'Agricultura i Ramaderia de Tarragona, senyor Vidal Barraquer, el president del Sindicat Agrícol d'Esplugas de Francolí, senyor Rendé, i el president del Centre d'Agricultors de Mataró i sa comarca, senyor Vivé, visitaren la Federació Agrícola Catalana Balear per a tractar de diversos assumptes agrícols. El senyor Vivé donà compte de la reunió celebrada pels representants de les Societats econòmiques de Mataró per a tractar del pròxim Congrés de la Federació Agrícola, nomenant-se una comissió per a que, junt amb el Consell directiu de la mateixa Corporació, anés combinant les tasques del Congrés.

Nitrat de sosa de Xile

En l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre celebraren una llarga conferència el cònsul de Xile a Barcelona, senyor don Anselm de la Cruz, i el secretari de la Federació Agrícola Catalana Balear, senyor don Joan Riba, per a tractar de l'importació de nitrat de sosa de Xile.

La qüestió del sofre

El president de la Federació Agrícola Catalana Balear ha rebut notícies del ministre d'Estat i del director general d'Agricultura en les que's diu haver encarregat a nostre embaixador a Roma gestioni del Govern italià permís per a la sortida d'altres 5,000 toneladas de sofre, a més de les ja autoritzades. De no rebre's noves afirmatives, s'ofereixen a entaular noves negociacions amb el Govern italià.

El president de la Cambra Agrícola Oficial de la província de Tarragona ha enviat el següent telegrama als ministres de Foment i Estat:

«De concedir Govern italià nous permisos exportació sofre, Cambra Agrícola Oficial Tarragona prega a V. E. se la tingui en compte en fer el repartiment, concedint-li les toneladas que a prorratgeig entre les entitats agràries que justifiquin sa constitució legal li corresponguin, procurant evitar que valent-se d'un nom imaginari d'entitat que no existeixi acaparin sofre persones que després fan escandalosos negocis en perjudici dels vinyaters. Cambra Agrícola Oficial de la província de Tarragona accepta i sol·licita mil toneladas sofre i tot quant resulti disponible un cop feta la distribució i repartir-lo sens el més petit guany entre vinyaters aquesta província i a ésser possible tot Catalunya.»

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció

TRACTAMENTS D'HIVERN

La desinfecció de les plantes durant el repòs invernal pot donar molt bons resultats. A l'hivern les espores de l'«Antracnosis» de la vinya es troben amagades en les esquerdes de l'escorça. Si desinfectem bé tota la soca, en matar les espores evitarem l'«Antracnosis». La fórmula més senzilla és la següent:

Acid sulfúric	10 litres
Aigua	100 »

En preparar aquesta fórmula, s'ha de tenir molta cura en no tirar l'aigua sobre l'àcid, car és perillós per les projeccions de líquid que's produeixen, sinó al revés, posar primer en un cossi de fusta terracuita o vidre els 100 litres d'aigua i abocar-hi poc a poc els 10 d'àcid sulfúric, remenant la barreja amb un bastó de fusta. Abans de que comencin de brotar les plantes, es pinta amb aquesta solució tota la fusta vella del cep.

Aquesta solució, si bé té l'avantatge de que no ens tenim de preocupar de què el líquid no toqui els borrons, perquè no els fa cap mal, té, en canvi, l'inconvenient de que la seva acció no és tan eficaç com la que segueix:

Acid sulfúric	1 litre
Sulfat de ferro	50 quilos
Aigua	100 litres

Es prepara la fórmula aquesta posant en un recipient que no siga de metall els 50 quilos de sulfat de ferro i sobre d'ells s'aboca el litre d'àcid sulfúric poc a poc. L'aigua es posa al foc en una caldera, i quan bull s'aboca sobre la barreja lentament i amb una fusta es va remenant mentre dura l'operació. Amb aquesta solució, que s'usa en calent, en pintar el cep s'ha de vigilar que el líquid no cremi els borrons i demés anar en compte de no mullar-se les mans el que faci aquesta operació, puix aquest líquid crema.

El millor tractament contra la «malura vella» (*oidium*) consisteix en podar aviat els ceps atacats treient desseguida els serments podats; treure l'escorça per mitjà dels guants metàl·lics i pintar tot el cep amb la solució

Aigua	25 litres
Pernanganat potàsic	1 quilo

Contra l'*oidium* s'ha empleat també una solució de bisulfit de calç del 5 al 8 per 100, o una d'àcid sulfúric al 10 per 100, o bé cremar lluquets sota una campana que cobreix tot el cep de la mateixa manera que s'ha empleat contra la *pyralis*, ço que no resulta pas massa pràctic.

La «Schizoneura lanigera» de la pomera es tracta durant aquesta època amb

Sabó negre	335 grams
Alcohol amilic	600 »
Aigua	10 litres

Per a disoldre el sabó es fa bullir l'aigua, i un cop s'ha disolt i refredat s'hi tiren els 600 grams d'alcohol.

Si en pintar la pomera no es segueixen bé totes les arrugues i esquerdes de l'escorça, no s'obindrà cap resultat. Pintant amb una solució de

Sulfat de coure	8 quilos
Calç	5 »
Aigua	100 litres

es destrueixen els gèrmens de varies criptòganes, com els «Exoascus», que determinen veritables monstrositats en els arbres fruiters.

Tots aquests tractaments que es fan a l'hivern no són més que preventius, i l'haver-los fet no vol dir que ja no es té de fer cap tractament durant el curs de la vegetació, car són aquests els que tenen més importància.

ELS MERCATS DE CATALUNYA

Mercat vinícola. - Barcelona

COMARQUES	Blanc	Negre	Rosat
	Ptes.	Ptes.	Ptes.
Penadès	1'75	1'65	1'65
Camp de Tarragona	1'75	1'65	1'65
Conca de Barbaà	1'65	1'65	1'65
Priorat	0'00	1'80	0'00
Vilanova i Geltrú	0'00	1'65	0'00
Igualada	0'00	1'65	1'65
Martorell	1'75	1'65	1'65
Aragó	0'00	0'00	0'00
Manxa	1'00	1'00	0'00
Alacant	0'00	1'65	1'65
València	0'00	1'60	1'60
Andalusia	0'00	0'00	0'00

Mistela blanca, 55 pessetes hectòlitre

Id. negra, 50 id. id.

Moscateu, 75 id. id.

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del colliter.

BLAT

Pessetes

Mollerusa, la quartera	26
Vich, els 55 quilos	26
Santa Coloma de Farnés, la quartera	29
Sant Sadurní de Noia, el quintar	25'50
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Granollers, els 70 litres	28
Igualada, els 70 litres	24 a 25
Figueres, hectolitre	36
Tàrraga, els 100 quilos	48
Martorell, la quartera	26
Torregrossa, la quartera	24
Girona, els 100 quilos	46 a 47

CIVADA

Mollerusa, la quartera	14
Vich, els 70 litres	13'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	15 a 16
Sant Sadurní de Noia, el quintar	12'50
Puigcerdà, els 100 quilos	51
Granollers, els 70 litres	14
Igualada, els 70 litres	15 a 16
Figueres, hectolitre	18 a 20
Tàrraga, els 100 quilos	37
Torregrossa, la quartera	13
Girona, els 100 quilos	38 a 39

ORDI

Pessetes

Mollerusa, la quartera	18
Vich, els 40 quilos	16
Santa Coloma de Farnés, la quartera	14
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50
Granollers, els 70 litres	18
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Igualada, els 70 litres	17
Figueres, hectolitre	21'25
Tàrraga, els 100 quilos	40
Martorell, la quartera	19
Torregrossa, la quartera	16
Girona, els 100 quilos	33'50

BLAT DE MORO

Mollerusa, la quartera	21'50
Vich, els 100 quilos	40
Santa Coloma de Farnés, la quartera	24'50
Sant Sadurní de Noia, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	65
Granollers, els 70 litres	23
Igualada, els 70 litres	24
Figueres, hectolitre	29
Tàrraga, els 100 quilos	44 a 45
Martorell, la quartera	22'50
Girona, els 100 quilos	43 a 44

PATATES

Girona, els 100 quilos	15 a 18
Vich, els 100 quilos	12
Puigcerdà, el quintar	7'00
Mollerusa, els 70 litres	11'75
Martorell, el quintar	5'50
Granollers, els 100 quilos	15
Santa Coloma de Farnés, la quartera	9 a 10
Sant Sadurní de Noia, el quintar	6'50

GARROFES

Girona, els 100 quilos	21'50
Puigcerdà, els 100 quilos	34
Sant Sadurní de Noia, el quintar	9'75

FAVES

Girona, els 100 quilos	45
Vich, els 100 quilos	45
Puigcerdà, els 100 quilos	52

	Pessetes	OUS	Pessetes
Tàrrega, els 100 quilos. . . .	48	Girona, la dotzena	2'00
Mollerusa, la quartera	22	Vich, la dotzena	3'25
Santa Coloma de Farnés, la quartera	22 a 23	Tàrrega, la dotzena. . . .	2'50
Martorell, la quartera	22'50	Santa Coloma de Farnés, la dotzena	2'60
Torregrossa, la quartera	20'50	Martorell, la dotzena	3'50
Granollers, els 70 litres	19	Granollers, la dotzena	3'25
Igualada, els 70 litres	19'50	Igualada, la dotzena. . . .	2'60
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50	Sant Sadurní de Noia, la dotzena	3'50
Figueres, hectolitre. . . .	29	Vilafranca, la dotzena	2'90
		Figueres, la dotzena	2'80
AOFALS		PORCS	
Tàrrega, els 100 quilos. . . .	14, 14'50	Girona, el quilo	3'00
Mollerusa, els 40 quilos	4	Puigcerdà, el quilo	2'95
Torregrossa, els 40 quilos. . . .	4'00	Santa Coloma de Farnés, la carnícera	3'15
Puigcerdà, els 100 quilos	7'00	Martorell, el quilo	3'05
Figueres, els 109 quilos	6'00	Granollers, l'arrova. . . .	23
PALLA		CARBÓ D'ALZINA	
Girona, els 100 quilos	12'50, 15	Girona, càrrega	25 a 30
Puigcerdà, els 40 quilos	2'50	Santa Coloma de Farnés, càrrega	29 a 31
Figueres, els 40 quilos. . . .	3 a 3'50		
Martorell, els 40 quilos	3'50		
OLIS		FUSTA DE CASTANYER PER A BOTADA	
Girona, hectolitre	190 a 200	<i>Santa Coloma de Farnés</i>	
Puigcerdà, 120 litres	220	Poat (pipa), càrrega 36 pams. . . .	90 a 100
Tàrrega, el quartà	7'50	Id. Rebuig, 36 »	75 a 80
Martorell, la carga	215	Duella (bocoi), 36 »	00 a 000
Figueres, hectolitre. . . .	170	Id. de Rebuig, 36 »	00 a 000
GALLINES		Carratell mitja pipa, 45 »	58 a 60
Vilafranca, el parell. . . .	15 a 18	Id. de Rebuig, 45 »	45 a 46
Vich, el parell. . . .	16	Barril, 72 »	58 a 60
Puigcerdà, el parell. . . .	12	Id. Rebuig, 72 »	45 a 46
Santa Coloma de Farnés, el parell. . . .	11	Samalisa, 82 »	32 a 35
Martorell, el parell	17'50	Id. Rebuig, 82 »	00 a 000
Granollers, el parell. . . .	15'50	Fonadura, 54 »	80 a 85
Igualada, el parell	8 a 14	Id. Rebuig, 54 »	70 a 75
Figueres, el parell	12 a 15		

L'avenç més gran en la sembra de
llevors el trobareu amb el nou sistema

PAKRO SEEDTAPE

Aquest nou invent està reconegut com el medi científic de fer les sembres dels horts i jardins. **PAKRO SEEDTAPE** no és un experiment, sinó un mètode privat i sancionat per la pràctica, donant excel·lents resultats a totes parts del món. Aquestes llevors, de qualitat superior, no s'afecten pel clima a causa de lo bé que es resguarden en la tira de paper fertilitzat que les tanca. — La germinació s'apropa tant, que permet més collites. Elimina el treball, ja que amb una hora se sembra ço que s'hi estaria un jornal per el procediment antic

48 varietats d'hortalissa

30 varietats de flors

DE VENDA. — Barcelona : *F. Ponsà*, Claris, 38. — *A. Pujol*, Salmerón, 227. — Manresa : *Magatzems Jorba*. — Sabadell : *Ribe Garcia*. — Vich : *J. Fatjó*. — Lleida : *Joaquim Lamolla*. — Tarragona : *M. Sanromà*. — Reus : *C. Cavallé*. — Tortosa : *J. Prades*. — San Sebastián : *Villa María Luisa*. — Madrid : *Ochandarena Hnos.* — Málaga : *Sdad. Anónima Pacheco*.

Concessionari exclusiu per a Espanya : **E. RIFA ANGLADA**, Passeig de Sant Joan, 19 - Barcelona